

Aan: De leden van de Vaste Commissie voor Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap

Verzonden per e-mail: cie.ocw@tweedekamer.nl

Den Haag, 11 maart 2018

Betreft: input t.b.v. het Schriftelijk Overleg verbetering verdeling onderwijsachterstandsmiddelen.

Geachte leden van de Vaste Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Scholen die onderwijs bieden aan kinderen in asielzoekerscentra (azc's) komen in de problemen door een nieuwe verdeling van geld voor leerlingen met een achterstand. Hierover wisselt u van gedachten in het Schriftelijk Overleg van 15 maart a.s. (Kamerstuk 27 020, nr. 91 en Parlisonr. 2019Z02614).

Driekwart van de 43 'nieuwkomersscholen' gaat er vanaf volgend schooljaar financieel op achteruit. Dat meldt de PO-Raad, de vereniging van basisschoolbesturen, op basis van berekeningen van het ministerie van OCW in het krantenartikel 'Asielzoekersscholen leveren komende jaren fors in'.¹ De PO-Raad is bang dat het draagvlak verdwijnt om asielkinderen op te vangen.

Het recht op basisonderwijs is een fundamenteel mensenrecht dat is neergelegd in onder andere het VN-kinderrechtenverdrag en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Het lukt nu al te vaak niet om vluchtelingen- en migrantenkinderen tijdig toegang te bieden tot basisonderwijs. De laatste tijd krijgt de Werkgroep Kind in azc weer veel signalen dat er problemen zijn met de toegang tot basisonderwijs van kinderen in azc's. Zo duurde het in Almere, Wageningen en Zutphen lang voordat de kinderen in de azc's aldaar naar school konden. Maar het grootste probleem was in azc Budel-Cranendonck, over dit azc kreeg de helpdesk van Defence for Children klachten dat 55 leerplichtige kinderen al sinds de zomervakantie niet naar de basisschool gingen, omdat er geen plek was. Dertig kinderen gaan sinds 31 januari eindelijk naar school. De overige 25 kinderen zijn pas per 11 februari naar school gegaan.

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) gaat binnenkort weer nieuwe locaties (her)openen: o.a. in Alkmaar, Balk, Musselkanaal. Er is een risico dat de kinderen op deze locaties straks niet tijdig toegang hebben tot basisonderwijs, zeker nu er door financiële onzekerheid een extra hindernis is om dit tijdig voor elkaar te krijgen.

Naast onze zorg dat het creëren van financiële onzekerheid de toegang tot basisonderwijs voor kinderen nog verder kan beperken, vragen wij graag uw aandacht voor een viertal andere aspecten

1 <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/02/20/asielzoekersscholen-leveren-komende-jaren-fors-in-a3654805>

die van belang zijn om het recht op onderwijs voor deze kinderen te waarborgen. Deze punten zijn onderdeel van het advies van de Onderwijsraad.²

In dit advies, van februari 2017, constateert de Onderwijsraad dat de toegankelijkheid van onderwijs voor vluchtelingkinderen en de kwaliteit onvoldoende is, hetgeen een negatief effect zal hebben op de latere integratie. Het vorige kabinet gaf aan dat het aan het volgende kabinet (dit kabinet dus) is om te bepalen of, en zo ja op welke facetten het beleid verbeterd wordt.

De Werkgroep Kind in azc dringt er op aan het advies van de Onderwijsraad integraal over te nemen en vraagt de staatssecretaris hierbij prioriteit te geven aan:

- **Het waarborgen van tijdige toegankelijkheid van onderwijs**
- **Het stoppen van de verhuizingen van kinderen** De Onderwijsraad noemt dit de meest versturende factor en geeft ook aan dat gezien het aantal verhuizingen goed onderwijs voor vluchtelingkinderen welhaast onmogelijk is. De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft dit al meerdere malen toegezegd (o.a. motie Voordewind van 14 februari 2017), maar helaas is vele malen verhuizen nog steeds de werkelijkheid voor veel kinderen die in azc's op hun toekomst wachten.
Zou minister Slob hierover het gesprek kunnen aangaan met staatssecretaris Harbers?
- **Het bieden van toegang tot voorschoolse opvang** aan alle kinderen. Peuters in de centrale asielopvang hebben vaak geen toegang tot voorschoolse voorzieningen. Dit terwijl jonge vluchtelingkinderen veel baat hebben bij een goed voorschools aanbod. De peuters verblijven in een omgeving waarin nauwelijks Nederlands wordt gesproken en ze hebben weinig speelmogelijkheden. Hun ouders worden in beslag genomen door onzekerheid over de situatie in het herkomstland en over hun toekomst. Ze lopen het risico om met een aanzienlijke taal- en ontwikkelingsachterstand aan hun schoolloopbaan te beginnen.
- **Het bevorderen van de doorstroom** van vluchtelingen uit de internationale schakelklassen naar vervolgonderwijs dat recht doet aan hun capaciteiten in plaats van een te laag niveau zoals nu gebeurt

Wij roepen u op om de drempel om toegankelijk en kwalitatief onderwijs te bieden aan kinderen in azc's niet verder te verhogen door minder financiële middelen beschikbaar te stellen voor deze kwetsbare groep kinderen. Daarnaast vragen wij u ook dringend om het advies van de Onderwijsraad zo spoedig mogelijk op de agenda te zetten.

Namens de Werkgroep Kind in azc,

Helen Schuurmans,

Coördinator Werkgroep Kind in azc

hschuurmans@unicef.nl / 06 24199887

² <https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2017/vluchtelingen-en-onderwijs.-naar-een-efficiëntere-organisatie-betere-toegankelijkheid-en-hogere-kwaliteit/item7508>.

In 2018 nogmaals onder de aandacht gebracht door de Onderwijsraad, middels een brief aan de minister:

<https://www.onderwijsraad.nl/upload/documents/publicaties/links/Brief-vluchtelingen.pdf>